

Hanna Tadeusiewicz

Egzamin dla kandydatów na bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej

Forum Bibliotek Medycznych 3/1 (5), 99-101

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wniosek III:

Do biblioteki uczelni niepublicznej również stosują się przepisy art. 12 i 14 ust. 4 ustawy o bibliotekach; muszą one również posiadać regulaminy: organizacyjny i zakładowy. Korzystanie z biblioteki uczelni niepublicznej opiera się na postanowieniach umowy klienta z organem tej uczelni, na zobowiązaniu tego klienta, że podporządkuje się przepisom wewnętrznych aktów normatywnych stanowionych przez organy uczelni, m.in. w.w. regulaminów.

Prof. dr hab. Hanna Tadeusiewicz
Łódź - UŁ

PODWYŻSZANIE KWALIFIKACJI PRZEZ PRACOWNIKÓW BIBLIOTEK NAUKOWYCH. EGZAMIN DLA KANDYDATÓW NA DYPLOMOWANEGO BIBLIOTEKARZA ORAZ DYPLOMOWANEGO PRACOWNIKA DOKUMENTACJI I INFORMACJI NAUKOWEJ

Sformalizowane kształcenie bibliotekarzy w Polsce ma już ponad 90-letnią historię. Przypomnę tylko, że przebiegało ono na kilku poziomach: średnim pomaturalnym i wyższym. Studia wyższe – magisterskie zapoczątkował w 1945 roku Uniwersytet Łódzki, powołując Katedrę Bibliotekoznawstwa – pierwszą w Polsce. Obecnie w uniwersytetach i Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie kształcą się młodzież w zakresie informacji naukowej i bibliotekoznawstwa na studiach trzyletnich – licencjackich i dwuletnich - magisterskich; studia takie prowadzą również niektóre szkoły wyższe niepubliczne. Można także zdobywać stopnie naukowe doktora i doktora habilitowanego w zakresie bibliologii i nauki o informacji.

Istnieje jeszcze jeden sposób podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Jest to egzamin państwowy na stopień dyplomowanego bibliotekarza oraz dyplomowanego

pracownika dokumentacji i informacji naukowej, składany przed Komisją Egzaminacyjną, powoływaną przez Departament Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (nazwy ministerstwa zmieniały się) na trzyletnią kadencję. Skład personalny komisji zmienia się, ale zawsze są w niej przedstawiciele bibliotek szkół wyższych, często są to dyrektorzy bibliotek (kustosze i starsi kustosze dyplomowani) ze stopniem naukowym doktora oraz przedstawiciele instytutów i katedr informacji naukowej i bibliotekoznawstwa posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł profesora. Zmienia się także miejsce pracy Komisji; aktualnie kolejną kadencję funkcjonuje w Łodzi przy Katedrze Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego pod przewodnictwem prof. dr hab. Hanny Tadeusiewicz, sekretarzem jest dr Aleksandra Wejman-Sowińska.

Komisja spotyka się dwukrotnie w ciągu roku (maj/czerwiec i październik/listopad), aby zakwalifikować kandydatów do egzaminu i również dwukrotnie (sesja wiosenna i jesienna) w celu przeprowadzenia egzaminów.

Egzamin miał na przestrzeni lat różną formę, obecnie kandydaci składają egzamin z części tzw. ogólnozawodowej i z części specjalistycznej; specjalizacje wybierają sami z Wykazu będącego załącznikiem do Rozporządzenia Ministra. Decyzją Komisji mogą być zwolnieni z części specjalistycznej, albo z całości egzaminu.

Pomocą kandydatom służy stale aktualizowana lista lektur (ok. 50 pozycji) oraz wykaz tematów do części ogólnozawodowej (ponad 40 poz.). Po złożeniu egzaminu z wynikiem pozytywnym kandydat otrzymuje zaświadczenie potwierdzające kwalifikacje, upoważniające do otrzymania stanowiska bibliotekarza dyplomowanego lub dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej (np. kustosza czy starszego kustosza dyplomowanego).

Tak zaprezentowany w skrócie tryb działalności Komisji ustala w szczegółach Ustawa - Prawo o szkolnictwie wyższym z 2005 roku oraz Regulamin, którego nową wersję zatwierdziła Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. dr hab. Barbara Kudrycka w kwietniu 2008 roku. Ustala on organizację Komisji, zadania Przewodniczącego i Sekretarza, sposób postępowania kwalifikacyjnego itd.

Kto, kiedy i na jakich warunkach może ubiegać się o dopuszczenie do egzaminu ustaliło Rozporządzenie Ministra z 1999 roku. Kandydat musi posiadać tytuł zawodowy magistra, co najmniej dwa lata pracy w bibliotece naukowej, ośrodku informacji, archiwum lub muzeum, posiadać udokumentowany dorobek w zakresie działalności organizacyjnej i pracy dydaktycznej, dorobek publikacyjny o charakterze naukowym (prace zamieszczone w wydawnictwach zbiorowych lub czasopismach recenzowanych, albo/i prace samoistne wydawniczo, również recenzowane) oraz znajomość jednego języka obcego potwierdzoną przez Komisję Rektorską lub inną instytucję do tego upoważnioną.

W celu przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego kieruje kandydata dyrektor placówki, w której jest zatrudniony oraz opiniuje kandydata.

Komplet dokumentów kandydat przesyła do Sekretarza Komisji, który będąc z nim w stałym kontakcie, informuje o ewentualnych brakach w dokumentacji, o decyzji Komisji, miejscu i terminie egzaminu.

W ostatnich latach przeprowadzamy egzaminy dla kilkunastu osób w każdej sesji. Zdarza się, że kandydat nie otrzymuje oceny pozytywnej, ma jednak prawo przystąpić do egzaminu ponownie, najwcześniej w następnym roku.

Stanowiska kustosza lub starszego kustosza dyplomowanego to najwyższy stopień w hierarchii zawodowej, umożliwiający objęcie funkcji dyrektora placówki – toteż wymagania w stosunku do tej grupy zawodowej muszą być wysokie, aby zachować rangę zawodu i zyskać prestiż w środowisku i społeczeństwie.

Doc. dr Zdzisław Piotr Szkutnik
Poznań - WSUS

E-LEARNING W KSZTAŁCENIU POLSKICH BIBLIOTEKARZY ORAZ UŻYTKOWNIKÓW BIBLIOTEK

Wprowadzenie

Nowoczesne technologie informacyjne wywierają coraz większy wpływ także na edukację. Przykładem jest e-learning, któremu jako nowej formie prowadzenia kształcenia na wszystkich etapach rozwoju edukacyjnego człowieka udziela się od pewnego czasu na całym świecie coraz więcej uwagi. Nie bez znaczenia jest tu fakt, że e-kształcenie uznaje się także za jedno z ważniejszych narzędzi budowania społeczeństwa informacyjnego.

Od prawie 10 lat e-kształcenie jest obecne również w Polsce, gdzie obserwuje się powstawanie coraz to nowych inicjatyw w tym zakresie. Zainteresowane są nim zarówno szkoły, jak i uczelnie, z których ponad dwadzieścia prowadzi już z powodzeniem zdalne studia oparte o formy e-edukacji¹. Inne szkoły, uczelnie czy instytuty naukowe rozważają lub przygotowują się do zastosowania tej technologii edukacyjnej w ramach prowadzonego przez siebie kształcenia. Na łącznie około 450 szkół wyższych w Polsce nie jest to wiele.

¹ Beata M a r s z a ł e k : *E-learning jako forma nauki wykorzystująca internetowe narzędzia komunikacyjne*. Praca magisterska, Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych w Poznaniu, 2009. Wydruk komputerowy, s. 82